היכא דאי בעי לערובי כו'. כלומר אביו שהיה אתמול ראוי לערב א) ודף עב:ן, ב) (נדל"ל היה לביו לבניול אביול אביול אביול לבניול לבניול אביול לבניול לבניול

הגהות הב"ח

עירב דרך הפתח. שתי חלירות ופתח

ה' ביניהם ועירבו ע"י חותו פתח

ובשבת נפלה כנגדו מפולת ונסתם

מותרים להשתמש מזו לזו ע"י זריקה

ודרך חורין קטנים דאע"ג דאין עירוב

בין ב' חלירות בלא פתח כדתגן (לקמן עו.) בחלון שבין ב' חלירות הכא שבת

הואיל והותרה הותרה: זה הכלל לאתויי

מבוי שניטלה הורחו או לחייו. בשבת

אע"ג דאשתקול מחילות דידיה שרי

הואיל ואישתרי בין השמשות ומרישא

לא שמעינן לה דהתם איתנהו למחיצות

אבל הכא לא והכי אמרינן לה

בשילהי פירקא קמא (דף יו.):

והקיפום נכרים מחילה. דאסורין

לבטל זה לזה כדי שישתמש בה אחד

מהן דהואיל ואי הוו בעו ערובי

מאתמול לא מצו מערבי אבל אי לא

הוה התם אלא חד בית שרי דמחילה

הנעשית בשבת מחילה היא: זה

הכלל. דרישא נמי קאי אסיפא לאתויי

מת נכרי בשבת דכיון דאי בעו לערובי מאתמול לא מצו מערבי

השתא נמי לא מבטלי ומרישא דסיפא

לא שמעינן לה אי לא אתי׳ בזה

הכלל דהתם לא מצו לערובי מאתמול

כלל אבל הכא מצו לערובי ע"י

שכירות: חוץ מן המבטל רשות.

ששכח ולה עירב שהף ע"פ שנחסר

למקלת שבת יש לו תקנה בשבת

ומדלא קתני חוץ משביטל רשות ויורש

שמע מינה יורש לא: אימא חוץ

אע"פ

מסורם ביטול רשום. ויורש בכלל דכרעיה דאבוה הוא ותורת ביטול

נוהגת בו: מבעוד יום. שעדיין לא קנה עירובו של ראשון הרי זה

מן השוק אוסר ואע"פ שאינו דר כאן כדתניא לקמן בהאי פירקאש

מי שיש לו בית התבן ובית הבקר בחצר חבירו אוסר עליו:

משחשיכה אינו אוסר. עליו שהרי הותר למקלת שבת: ואחד מן

השוק. שהיה לו בית דירה בחלר זו: מבעוד יום אינו אוסר.

שהרי יערב זה עם שכניו: משחשיכה. דחינו יכול לערב חוסר ואי יורש מבטל רשות אמאי אוסר: ישראל וגר גרסינן. גר שמת

ואין לו יורשין המחזיק בנכסיו זכה בהן: מגורה. גורן הוא וחלוק בחדרים והיה לכל אחד פתחו בחלר ואוסרין זה על זה:

(א) גמ' חוץ ממבטל רשות (איהו אין יורש לא) תא"מ ונ"ב ס"א אין זה והכי מוכח בתוספות: (ב) תום' ד"ה לאתויי וכו' לפי מה שפירשתי לעיל נ"ב ד' סו רש"י כאן הם נכונים דרש"י ישל פין השם נפונים זינם י ז"ל פין ג"כ בבא הנכרי בשבת ואפ"ה מקרי מלו לעירובי על ידי שכירות אי משא"כ בב' בתים וע' לעיל: (ג) ד"ה ומתני וכו' ורבינו סננאל עצמו פי׳ דתוב מותבינן לר״נ: (ד) בא״ר ומדמהני ביטול :בתים

מוסף רש"י

מבעוד יום. להיינו קולם שעירבו, דכי עירב אדעתא דההיא חולקא נמי עירב

בשבת כדתניא לקמן בשמעתין אחד מן השוק שמת והניח רשותו היה יכול לבטל: אבל האי דלא מצי לערובי אחמול. דלא היה לו חלק לאחד מבני חלר מבעוד יום אינו אוסר פי׳ לפי שבן חלר מערב עם בה לא: כל שהוחר למקלם שבח כו'. מפרש לה ואזיל: ה"ג כגון חביריו משחשיכה אוסר פי׳ דלא מהני עירוב לענין אותו חלר שירש בשבת ומיהו הא לא אפשר לומר דמיירי כשהיה היורש דר עם אביו עירב דרך הפתח כו' זה הכלל לחתויי מבוי שניטלה קורתו חו לחייו:

> היכא דאי בעי לערובי מאתמול מצי מערב במולי נמי מצי מבמל אבל האי כיון דאי בעי לערובי מאתמול לא מצי מערב לא מצי מבמל או דלמא יורש כרעיה דאבוה הוא א"ל א אני אומר מבמל והני דבי שמואל תנו אין מבמל איתיביה זה הכלל כל שמותר למקצת שבת הותר לכל השבת למקצת שבת נאָסר לכל וכל שנאסר השבת חוץ ממבמל רשות כל שהותר למקצת שבת מותר לכל השבת כגון עירב דרך הפתח ונסתם הפתח עירב דרך חלון ונסתם חלון זה הכלל לאתויי מבוי שניטלו קורותיו או לחייו כל שנאסר למקצת שבת נאסר לכל השבת כולה כגון שני בתים בשני צידי רה"ר והקיפום נכרים מחיצה בשבת זה הכלל לאתויי מאי לאתויי מת נכרי בשבת וקתני חוץ ממבטל רשות שיהו אין יורש לא אימא חוץ מתורת 🐠 ביטול רשות איתיביה - אחד מבני חצר שמת והניח רשותו לאחד מן השוק מבעוד יום אוםר משחשיכה אינו אוםר י ואחד מן השוק שמת והניח רשותו לאחד מבני חצר מבעוד יום אינו אוסר משחשיכה אוסר אמאי אוסר ניבטיל מאי אוסר נמי דקתני עד שיבטל תא שמע ישראל וגר שרויין במגורה אחת ומת גר מבעוד יום

מלו מערבין קרינן ביה דאם נותן פת משלו הוי עירוב אף ע"פ שלא זיכה לאביו כדאמר לעיל פרק מי שהוליאוהו (דף מט:) חמשה שגבו את עירובן כשהן מוליכין את עירובן למקום אחר א' מוליכו ע"י כולן דאם לקח הפת משלו ונתן בחצר של שיתוף מועיל לכולם כדפירש התם בקונטרם הואיל דשליחות דכולהו קעביד ועירבו יחד ועוד תניא כי לקמן בפירקין ט חמשה חבורות ששבתו בטרקלין ב״ה אומר עירוב אחד לכולם אע"פ שיש לחלק דהתם כולם שוים בבית זה כמו זה ואין זה טפל לוה אבל הכא שהבן טפל לאביו אם נתן הבן פת אינו מועיל מ"מ אינו דומה כלל לחלק ומהא דאמר לעיל (דף סד.) אפילו שכירו ולקיטו נותן את עירובו אין ראיה לכאן דלמא הני מילי בנכרי בישראל לא: אבל האי כיון דאי בעי לערובי מאתמול לא מצי לערב.

דאם כן אי בעו לאיערובי מאתמול

אפילו למ"ד לעיל (דף סו.) מבטלין גבי מת נכרי בשבת יכול להיות דאין מבטלין כיון דהתם הוא דאותו רשות שהוא מבטל עכשיו היה לו כח לבטל מאתמול אלא שלא היה מועיל מפני הנכרי דאוסר אבל הכא האי רשות דמבטל השתא אין לו כח לבטל מאתמול אלא

משעה שירש והוי כב' בתים בשני לידי רה"ר דאין מבטלין דלא היה בידו רשות זה מאתמול ולמאן דאמר לעיל נמי אין מבטלין יכול להיות דזה מבטל כדאמר יורש כרעיה דאבוה הוא:

לאתויי מת נכרי בשבת. פירש בקונטרס כיון דחי בעו לערובי מאתמול לא מצו מערבי השתא נמי לא מצו מבטלי ומרישה סיפה לה שמעינן ליה אי לה אתי בזה הכלל דהתם לא מצו מערבי מאתמול כלל אבל הכא מצו מערבי ע"י שכירות משמע מתוך פירושו דאיירי דאתא נכרי מערב שבת ובעי למימר דאין מבטלין כשמח וכ"ש דאם לא מת דבעי תרחי שכירות וביטול ולא יתכן לפי מה שפיר׳ לעיל (כ) דהתם כולי עלמה מודו דמבטלין גבי מת נכרי בשבת מהו אלה בדחתה

נכרי בשבת איירי הכא ואי לאו זה הכלל הוי אמינא דהכא מבטל כיון דהאי רשותא דקמבטל הוי בידו מאתמול ולא דמי לב׳ במים: וכתני חוץ ממבטד רשות. פי׳ בקונטרס דפריך לר״נ דאמר דמבטלין מדלא קתני חוץ ממבטל רשות ויורש שמע מינה יורש לא ולצר חימה הוא מה דיוק הוא זה ור"ח פירש דפריך לשמואל דאמר אין מבטלין וזה לשונו זה הכלל כל שנאסר למקלת שבת כגון שני בתים בשני לידי רה"ר חון ממבטל רשות אע"פ שנאסר למקלת שבת משעה שביטל רשותו הותרה שאר שבת לא שנא הוא ל"ש יורש מדקתני חוץ מן המבטל רשות דייקי מיניה כל מי שיש לו רשות עכשיו יכול לבטל ופריק לה לברייתא הכי חוץ מתורת ביטול דכי איתא לאוסר מעיקרא והשתא בטל רשות הותרה לשאר שבת לאפוקי יורש דלא הוי ליה רשות הכא בעידנא דקדש היים ולא הוי ליה לערובי דלא איתמר תורת ביטול אלא היכא דליכא עירוב ומאן דלא יכול לערובי לא יכול לבטל רשותו עכ"ל אע"פ שהחושיות אחרות לר"נ אין לחוש אם זאת לשמואל ורבינו חננאל בעצמו פירש (ג) דמוחבינן לר"נ משמע מחוך פירושו דחוך ממבטל רשות קאי אשני בחים משני לידי רשות הרבים והקיפום נכרים מחיצות בשבת שמועיל שם ביטול והיכא דלא ביטלו זה לזה קאמר דנאסר לכל השבת כולה וקשה דאם כן מאי נאסר למקצת שבת דקאמר ונראה לומר לפירושו דאיירי בעירבו וכיון שלא חל העירוב בתחילת השבת תו לא חייל כשבאו אחרי כן והקיפום בשבת וכן מת נכרי בשבת איירי כשעירבו מערב שבת ובטל עירובן מפני הנכרי דכשמת תו לא חייל אבל ביטול מועיל בחלוייהו כדקתני חוץ ממבטל רשות ומדמהני (ד) ביטול ב' בחים אע"פ שלא היה לו כח לבטל רשות של חצר זה מאחמול דרה״ר היה כל שכן יורש דיש לו כח לבטל וקשה לדבי שמואל דאמרי אין מבטלין והוא הדין דהוה מצי למיפרך מהך ברייתא לרב חסדא ורב ששת דאמרי לעיל אין מבטלין גבי ב' בתים ונראה דלמאי דמשני אימא חוץ מתורת ביטול לא קאי אב' בתים אלא אבני חזר ששכח אחד מהן ולא עירב שיכול לבטל רשות באמוצע השבת ומיהו אם נאמר לפי המסקנא כן גם לדברי המקשה לדחוק על חנם לומר דקאי אב׳ בתים דבלאו הכי יכול להקשות כמו שפירש ר״ח דחוץ ממבטל רשות דמשמע דכל מי שיש לו לשות עכשיו יכול לבטל: אחד מבני חצר שמת והניח רשותו לא' מן חשוק מבעוד יום אוסר בו'. הך ברייתא איירי בהכי דבן חזר מערב עם חבריו אבל בן השוק אין מערב עמהם אפיי כשירש מבעוד יום ולא משום שלא יוכל לערב עמהן לפי שאינו דר שם דמסתמא לא גרע בהכי לענין עירוב וביטול רשות כיון דאסר עלייהו כדקתני מבעוד יום אוסר אלא אורחא דמילתא היא דבן חלר רגיל לערב עם חבריו שהוא לריך להשתמש בחלר כיון שהוא דר שם אבל אותו שבשוק אין יכול לערב לפי שאינו רגיל להשתמש וקסבר האי תנא כמ"ד לקמן בפירקין (דף עב:) בית התבן ובית הבקר הרי זה אוסר עליו:

רא שמע ישראל וגר בו'. קסבר רבא דמכח הגר חשיב כמו יורש דהוי כרעיה דאבוה דאי לאו הכי לא קשה מידי לרב נחמן:

סמג עשין א טוש"ע א"ח

רבינו חננאל

וסמג שם טוש"ע

: סעיף

יטמג עם טוע ע א״ח סי׳ שעא סעיף ד: סג ג מיי׳ שם וטוש״ע שם

מב ב מיי׳

כגון שמת אביו בשבת מאי. יורש כרעא דאבוה הוא ומבטל או לא. א"ל אני אומר מבטל והני דבי שמואל תנא אין מבטל. ומותבינז לתנא דבי שמואל מיהא דתניא זה הכלל כל שהותר מקצת הכלל כל שהודנו מקבונ שבת כגון שעירבו דרך הפתח ונסתם הפתח או דרד חלוז ונסתם החלוז. מבוי שניטלה קורתו או לחיו שמותרין בשבת כולה. זה הכלל כל שנאסר למקצת שבת כגון שני בתים בשני צידי רשות בונים בשני בירי ושחונ הרבים [חוץ ממבטל רשות]ל) אע״פ שנאסר במקצת שבת משעה שביטל רשותו הותרה שאר שבת לא שנא הוא לא שנא יורש, מדקתני חוץ מן המבטל רשות ין ...בטי רשות דייקינן מיניה כל מי שיש לו רשוח טריייי ----' לו רשות עכשיו יכול לבטל. ופריק תני לברייתא הכי. חוץ מתורת ביטול מעיקרא והשתא בטיל רשותיה הותרה (מקצת) [לשאר] שבת, ולאפוקי יורש דלא הוה ליה רשותא הכא בעידנא רקדש היום, לא הוה ליה לערובי דלא איתמר תורת ביטול אלא היכא דליכא עירוב, ומאן דלא יכיל לעירוב לא יכיל לבטל רשותיה. תוב הדרינן ימותבינן לרב נחמן אחד מבני חצר שמת כול' עד אחד מן השוק שמת והניח רשותו לאחד מבני החצר, מת מבעוד יום בערב שבת וזכה בן החצר עיריב(ו) עם בני החצר וגם] הוא. מת משחשיכה אוסר שכבר נאסר במקצת שבת. [ו]אמאי אוסר אי אמרת יורש מבטל. יבטל נחמן מאן אוסר נמי דקתני עד שיבטל, אבל אם (לא) לטלטל. ת"ש [ישראל] וגוי ששבתו במגורה. פי בארץ. ויש אומרים מלשון נהרסו ממגורות כי הוביש

א) הושלם ע"פ התום".